

EĞİTSEL VE DAVRANIŞSAL DEĞERLENDİRME- ASSESSMENT

Ders 2: Yasal Düzenlemeler

Prof. Dr. Tevhide Kargın

YASAL DÜZENLEMELER

- PL 94-142: Tüm Engelli Çocuklar yasası
 - Yasa özel eğitimde değerlendirmeye ilişkin 6 ilke tanımlamıştır.
- I. Parasız Uygun Eğitim: Tüm engelli çocuklara serbest uygun eğitimi devlet sağlamalıdır.
- II. Fark Gözetmeksizin Değerlendirme: Bu ilke ayrımcılıktan kaçma olarak tanımlanmıştır.

Fark Gözetmeksizin Değerlendirme

6 Temel ilke Değerlendirme Sürecinde önemlidir.

•1. Test ya da diğer değerlendirme materyalleri:

•a. Çocuğun ana dilinde ya da iletişim biçimlerinde bir test sağlanmalı ve uygulanmalıdır.

•b. Belirli bir amaç için kullanılan testlerin güvenilir olması

•c. Testi geliştiren kişi tarafından belirtilenleri uygulayabilecek, iyi yetiştirilmiş personel tarafından uygulanması

Fark Gözetmeksizin Değerlendirme

- 2) Zeka testleri tek başına eğitsel değerlendirme için yeterli değildir.
- 3) Testler çocuğun engeline uygun olmalı. Çocuğun yetersiz olduğu alanlarla birlikte yeterli olduğu alanları ortaya çıkarmalıdır.

Fark Gözetmeksizin Değerlendirme

- 4) Çocuk için uygun eğitimsel programı belirleme kriteri olarak tek bir süreç kullanılmamalıdır.
- 5) Değerlendirme disiplinler arası ekip ya da en azından bir öğretmen/engelden şüphelenilen alanda bilgisi olan bir uzmanın da bulunduğu bir grup insan tarafından yapılmalıdır. Öğretmen değerlendirmenin aktif parçasıdır.
- 6) Çocuk şüphelenilen yetersizlik alanıyla ilgili tüm alanlarda değerlendirilmelidir. Disiplinler arası yaklaşım vurgulanır.
- Ayrıca testörün davranışları da kültürden bağımsız olmalıdır.

YASAL DÜZENLEMELER

- III. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları

- Engelli tüm çocuklar için bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanmalıdır. Bireyselleştirilmiş eğitim programı,
 - 1) amaçları
 - 2) öğrenme- öğretme yaşantılarını
 - 3) yöntemleri
 - 4) değerlendirme araçlarını
 - 5) değerlendirme ölçütlerini içermelidir

YASAL DÜZENLEMELER

- IV. En Az Kısıtlayıcı Çevre Kaynaştırma ile aynı anlamda değildir.
- V. Yasal Uygulama Hakkı - Engelli çocukla çalışan uzmanların ve ailenin ne tür yasal haklara sahip olduğunu belirler.

VI. AİLE KATILIMI

- PL 94-142'ye göre aileler bilgilendirilmeli ve çocuklarının değerlendirilmesine müdahale edebilmelidirler. Ailelere aşağıdaki bilgiler yazılı verilmelidir.
 - 1) Değerlendirme nedeni ve bunu isteyen kişi(ler)
 - 2) Değerlendirme süreci ve kullanılacak araçlar. Aileler bu araçları değerlendirme hakkına sahiptir.
 - 3) Değerlendirmeyi reddetme hakkına sahip olduklarını gösteren ifade
 - 4) Bağımsız değerlendirme isteme haklarının olduğunu belirten ifade
- Ayrıca okullar ailelere çocuklarının eğitsel kayıtlarını inceleme hakkını da vermelidirler.

94-142'ye ek düzenlemeler

- 1986 yılında çıkan 99-457 ile yaş sınırı daha erkene alınır. Bu yasa doğumdan 2 yaşa kadar olan engelli çocukları ve bebekleri tanımlar.
- *PL.101-476 1990 IDEA – Engelli Bireylerin Eğitimi Yasası
- Yetersizlik kullanılmaya başlamıştır. 16 yaşına kadar olan geçiş süreçlerini tanımlar. Yaş sınırı 21'dir.
- PL 101 – 336 1990 – Tüm yaşları kapsar. Engelli bireylere sivil haklar verir. Engelli bireylerin günlük yaşama tam katılımını hedefler.

Ülkemizde Yasal Düzenlemeler

- Eğitsel Değerlendirme, İzleme ve Değerlendirme Ekibi (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde)
- a) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürü
- İl genelindeki özel eğitim öğretmenlerinden 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye
- b) İl genelindeki gezerik özel eğitim görevi verilen öğretmenlerden 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye
- c) İl genelindeki psikologlardan 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye
- d) İl genelindeki eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmenlerden 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye
- e) İl genelindeki rehber öğretmen psikolojik danışmanlardan 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye

Ülkemizde Yasal Düzenlemeler

- f) İl genelindeki sosyal çalışmacılardan 17'nci maddeye göre seçilecek bir üye
- h) Aile veya gönderen kaynak temsilcisi
- ı) Gereksinim duyulduğunda özel eğitim kurumunun veya kaynaştırma uygulaması yapılan okulun müdürü, sınıf öğretmeni veya rehber öğretmeni-psikolojik danışmanı ile il genelindeki 17'nci maddeye göre seçilecek odyolog, fizyoterapist, hekim, özel eğitim gerektiren bireylerin çalıştığı kurumlardaki iş yeri temsilcisi çağrılabilir.

Yönetmeliğe göre eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibinin görevleri

- a) Özel eğitim gerektiren bireyin eğitsel tanılamasından önce; psiko-sosyal ve tıbbî değerlendirmesinin yapılmasını sağlamak için aileyi yönlendirir ve ilgili kurumlarla iş birliği yapar.

- b)Birden fazla yöntem ve teknik kullanarak, başvurusu yapılan özel eğitim gerektirdiği düşünölen bireyleri eğitsel tanılama sürecine alır.
- c)Bireyin gereksinimlerini belirler ve öncelik sırasına koyar. Uzun dönemli ve öğretim amaçlarını içeren Destek Eğitim Plânı ile Yönelme Raporu'nu hazırlar ve özel eğitim hizmetleri kuruluna gönderir.

Ülkemizde Yasal Düzenlemeler

- d) Doğrudan okula kayıt veya özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından verilen yerleştirme kararı sonucunu izler, ilgili okul ile iş birliği yapar, bireyin uygun yerleştirilmediği durumlarda tanılama sürecini yineler.
- e) Hazırladığı yöneltme raporu doğrultusunda, yerleştirmenin yapıldığı kuruma, özel eğitim gerektiren bireye, destek eğitim plânının uygulanmasında görev alanlara ve aileye danışmanlık yapar.

Ülkemizde Yasal Düzenlemeler

- f) Ailelerin gereksinimleri doğrultusunda aile eğitimi programları düzenler. Üniversite veya diğer kurumlarda düzenlenen aile eğitimi programları hakkında aileyi bilgilendirir.

